

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae – Moravský diplomatář (CDM)

Moravský diplomatář je jednou z nejstarších českých moderních edic. Čítá 15 svazků vydávaných od roku 1836 do 1903. Obsahuje opisy středověkých listin (a to v plném znění), které se týkají Moravy v letech 396 až 1411, kdy na Moravě zaniklo markrabství a kdy došlo k přechodu pod přímou vládu českého krále.

Zakladatelem CDM je moravský historik a archivář Antonín Boček, který vytvořil prvních pět svazků. Zanesl ale do nich řadu falz, čímž je vědecky znehodnotil. Práci po jeho smrti postupně převzali další moravští zemští archiviáři - Josef Chytil, Vincenc Brandl a Bertold Berholz.

Edice nepoužívá prakticky žádného kritického aparátu a omezuje se pouze na pouhý (a místy nepřesný) přetisk jednotlivých listin. Výjimkou je kritické zpracování Berholzových dílů. První svazky jsou dnes opatřeny kritickým komentářem od prof. J. Šebánka a chronologicky včleněny do CDB. Moravský diplomatář je však pro dnešního historika stále použitelný při studiu listin ze 14. století.

Diplomatář je psaný v němčině, přičemž listiny jsou až na výjimky latinské. Kromě jiného je dostupný online na stránkách Centra mediévistických studií: <http://147.231.53.91/src/>

CDM I	396 – 1199	Antonín Boček	Olomouc 1836
CDM II	1200 – 1240	Antonín Boček	Olomouc 1839
CDM III	1241 – 1267	Antonín Boček	Olomouc 1841
CDM IV	1268 – 1293	Antonín Boček	Olomouc 1845
CDM V	1294 – 1306	připravil Antonín Boček, vydal Josef Chytil	Brno 1850
CDM VI	1307 – 1333	Josef Chytil	Brno 1854
CDM VII/1	1334 – 1345	Josef Chytil	Brno 1858
CDM VII/2	1345 – 1349	Josef Chytil	Brno 1860
CDM VII/3	dodatky 830 – 1347	Josef Chytil	Brno 1864
CDM VIII	1350 – 1355	Vincenc Brandl	Brno 1874
CDM IX	1356 – 1366	Vincenc Brandl	Brno 1875
CDM X	1367 – 1375	Vincenc Brandl	Brno 1878
CDM XI	1375 – 1390	Vincenc Brandl	Brno 1885
CDM XII	1391 – 1399	Vincenc Brandl	Brno 1890
CDM XIII	1400 – 1407	Vincenc Brandl	Brno 1897
CDM XIV	1408 – 1411	Bertold Bretholz	Brno 1903
CDM XV	dodatky 1207 – 1408	Bertold Bretholz	Brno 1903

Literatura:

HLAVÁČEK, Ivan; NOVÝ, Rostislav; KAŠPAR, Jaroslav. Vademecum pomocných věd historických. Vyd. 2. Praha : H&H, 1994. 448 s. ISBN 808546747x

Šebánek, J; Dušková S. Kritický komentář k moravskému diplomatáři. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1952. 410 s.